

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Митне регулювання»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 7 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Експертиза та митна справа»
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність 076 Підприємництво та торгівля
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПШБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Рачинська Зоя Павлівна

старший викладач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-050-982-76-45, +38-067-105-16-25
Електронна адреса	Zojar87@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Вивчення теоретичних та практичних питань функціонування митної системи України, що пов'язано з необхідністю створення нових підходів до розробки та прийняття управлінських рішень з питань зовнішньоекономічної діяльності; формування цілісної системи знань і умінь про правове регулювання справляння митних платежів, що входять поряд з іншими податками і зборами в податкову систему України; досягнення студентами розуміння значення і ролі митного тарифу в регулюванні зовнішньоекономічної діяльності, захисту внутрішнього ринку країни від іноземної конкуренції, а також як вагомого джерела поповнення доходів державного бюджету.
Тривалість	6 кредитів ЄКТС/180 годин (лекції 32 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 108 год.)
Форми та методи навчання	Лекції (бесіди, роз'яснення, інструктування, коментування) та практичні заняття в аудиторії (усні та письмові вправи, ілюстрування, демонстрування, тестування), самостійна робота поза розкладом (есе, методи ситуаційного аналізу)
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК, екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з основ митної справи, основ бізнесу
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.</p> <p>ПР19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.</p>	<p>K18 (СК06). Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>K21 (СК09). Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>K26 (СК 15). Здатність проводити митне оформлення зовнішньоекономічних операцій.</p> <p>K27 (СК 16). Здатність застосовувати законодавство інших країн</p>

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР24. Вміти проводити митне оформлення зовнішньоекономічних операцій.</p> <p>ПР25. Знати закордонне митне та торгове законодавство.</p>	з метою розширення експорту.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи митного регулювання		
Тема 1. Концептуальні основи митного регулювання	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми 1. Державні органи управління: міністерство зовнішньої торгівлі, торгові представництва, центральні банки. 2. Приватні об'єднання і організації і їх роль в області сприяння розвитку міжнародної діяльності: союзи підприємців, торговельні палати.
Тема 2. Зовнішньоекономічні договори (контракти)	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми 1. Використання торговельно-посередницьких угод у зовнішньоекономічній діяльності. 2. Зовнішньоекономічні договори (контракти) з експорту та імпорту послуг.
Тема 3. Документальне супроводження здійснення зовнішньоекономічних операцій	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми 1. Зміст Конвенції про міжнародні залізничні перевезення. 2. Характеристика документів, що надаються для митного оформлення виробником товарів.
Тема 4. Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді на тему 1. Відшкодування збитків.
Модуль 2. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності		
Тема 5. Методи нетарифного регулювання	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми 1. Приховані бар'єри, їх місце в державному регулюванні зовнішньоторговельної діяльності. 2. Технічні бар'єри.
Тема 6. Країна походження товару.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на тему 1. Верифікація сертифікатів про походження товарів з України.
Тема 7. Заходи офіційного контролю	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді на тему 1. Використання Єдиного державного інформаційного веб-порталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» під час здійснення заходів офіційного контролю.
Модуль 3. Характеристика системи митного оподаткування		
Тема 8. Економічна сутність митних платежів.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Еволюція митно-тарифної політики в Україні. 2. Позитивні та негативні наслідки вступу України до СОТ.
Тема 9. Міжнародні правила «Інкотермс» – правила інтерпретації комерційних термінів.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на тему 1. Використання правил Інкотермс у внутрішніх договорах.
Тема 10. Митна вартість	Відвідування занять; обговорення матеріалу	Підготувати доповіді на тему

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
як об'єкт оподаткування при нарахуванні митних платежів.	занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Судова практика з питань визначення митної вартості товарів.
Модуль 4. Особливості нарахування митних платежів		
Тема 11. Оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються через митний кордон України.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на тему 1. Застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну.
Тема 12. Механізм нарахування непрямих податків при здійсненні імпорتنних операцій.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на тему 1. Механізм нарахування акцизного податку на автомобілі легкі, призначені для перевезення людей, включаючи вантажопасажирські автомобілі-фургони та гоночні автомобілі.
Тема 13. Гарантії забезпечення виконання зобов'язань перед митними органами.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Аналіз Типових Угод про надання фінансових гарантій митним органам банківською установою. 2. Аналіз Типових Угод про надання фінансових гарантій митним органам незалежним фінансовим посередником.
Тема 14. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді на тему 1. Ввезення на митну територію України громадянами алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

Інформаційні джерела Основні

1. Гіжевський В. К., Бабенко, В. В. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні: історія і сучасність. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2019. (4 (56)). С. 34–40.
2. Гребельник О. П. Митна справа: підручник. 4-те вид., оновл. та доповн. К. : Центр учб. л-ри, 2014. 472 с.
3. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те вид., перероб. та допов. ; Університет ДФС України. Ірпінь. 2019. 410 с.
4. Дейниченко Г. В., Афукова Н. О. Технічні засоби митного контролю: підручник. Х. : Світ техніки і технологій, 2007. 509 с.
5. Ємченко І. В., Закусілов А. П. Методи і технічні засоби митного контролю: Підручник. К.: Центр навч. л-ри, 2007. 432 с.
6. Кириченко О. В. Митне регулювання (I семестр): дист. курс з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, освітньої програми «Митна справа в міжнародній торгівлі». Полтава: ПУЕТ, 2022. <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2934>.
7. Кириченко О. В. Митне регулювання (II семестр): дист. курс з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, освітньої програми «Митна справа в міжнародній торгівлі». Полтава: ПУЕТ, 2022. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3205>.
8. Котиш О. М. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку / О. М. Котиш, С. В. Бестужева, І. В. Мілько // Coastal regions: problems and paradigms of socio-economic development: Collective monograph / under the editorship of T. Derkach, Doctor of Economic Sciences. Riga, Latvia: Publishing House «Baltija Publishing», 2018. P. 206–233.
9. Митна справа: Навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак, К. О. Дорошкевич, А. В. Тодощук, М. Г. Бортнікова, Р. Б. Рогальський. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 232 с.
10. Митна справа: підручник / Н. В. Мережко, П. В. Пашко, О. В. Рождественський; за ред. П. В. Пашка. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 572 с.
11. Митний кодекс України: Кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
12. EU - Customs Regulations. URL: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/eu-customs-regulations>.

Додаткові

13. Генеральна Угода з тарифів і торгівлі 1994 року: Угода СОТ від 15 квітня 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_003#Text.

14. Сопітько А. О., Кириченко О. В. Митне регулювання переміщення через митний кордон України підакцизної алкогольної продукції. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доповідей XLV Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13–14 квітня 2022 р.). Полтава : ПУЕТ, 2022. С. 149–151.

15. Угода про застосування статті VII Генеральної Угоди по тарифам та торгівлі 1994 року : Угода СОТ від 15 квітня 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_011#Text.

16. Shmyhol D.O., Kyrychenko O.V. Studying the procedures for importing drones to Ukraine. Quality and safety of goods: materials of the VII International Scientific and Practical Conference, Lutsk (28 April 2023) / edited by Doctor of Technical Sciences, Professor V.V. Tkachuk. Lutsk: Vezha-Druk, 2023. С. 223–225.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Пакет програмного забезпечення MD Office, до якого входять програмні продукти MD Info, MD Explorer, MD Declaration.
3. Дистанційний курс у системі дистанційного навчання ПУЕТ.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів вищої освіти включає поточний контроль на практичних заняттях, перевірку виконання завдань самостійної роботи, виконання поточних модульних робіт, екзамену. Поточний тематичний контроль проводиться у формі тестування. Також під час поточного контролю оцінюванню підлягають систематичність роботи, активність при обговоренні проблемних питань. Кількість спроб для виконання тестових завдань з тем та поточних модульних робіт встановлюється у дистанційному курсі навчальної дисципліни.

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування. Освоєння навчальної дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій та практичних занять. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини (хвороба, працевлаштування, стажування тощо), то навчання може відбуватися онлайн в асинхронному режимі, але з дотриманням термінів виконання завдань.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та не допускати випадків академічного плагиату, самоплагиату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, хабарництва. У разі виявлення порушення принципів академічної доброчесності здобувачі вищої освіти отримують зниження балів за завдання поточного та підсумкового контролю, призначення додаткових контрольних заходів.

У ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагиату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>. Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/student-skyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (9 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (8 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-7): відвідування занять (9 балів); обговорення матеріалу занять (10 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (6 балів); поточна модульна робота (9 балів)	50
Разом	100
Модуль 3 (теми 8-10): відвідування занять (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (3 бали)	29
Модуль 4 (теми 11-14): відвідування занять (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (3 бали)	31
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності.	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь у наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт здобувач вищої освіти може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю